

FRAMTIDSPROGRAM FÖR STÅL FÖR ANDRA HALVÅRET 1996 OCH FÖR 1996 I SIN HELHET

(96/C 271/03)

(Text av betydelse för EES)

INLEDNING

Den avtagande tillväxten i Europeiska unionen under andra hälften av 1995 fortsatte till och med de första månaderna 1996 och har medfört en betydande uppbromsning av den allmänna ekonomiska aktiviteten.

Denna förhållandevis långa period av avmattning, särskilt inom industrin, har medfört en fortsatt nedgång i efterfrågan på gemenskapens stålmarknad som, med hänsyn till den allmänna tendensen till lagernedskärningar, kännetecknas av en ännu mera markerad tillbakagång i den synliga konsumtionen.

Även om utsikterna för andra halvåret 1996 förblir något ljusare tack vare dels en återhämtning av aktiviteten i vissa stålförbrukande sektorer, dels en starkare dollar, medger dock stålförbrukarnas, stålsmiddarnas och stålproducenternas förväntningar att endast en svag återhämtning kan skönjas jämfört med årets första hälft.

Produktionen och vinstmarginalerna i reella termer kommer därför att bli något lägre för året 1996 än för 1995, trots en tilltagande förbättring av förhållandena på gemenskapens stålmarknad, särskilt på grund av ett lägre importtryck och en återhämtning av exporten.

Den återhämtning som avtecknar sig under andra halvan av 1996 kan gott och väl fortsätta på andra sidan årsskiftet. Icke desto mindre måste huvudaktörerna, särskilt producenterna och köparna, fortsätta att visa prov på ansvar i syfte att säkerställa en längre period av stabilitet på gemenskapens stålmarknad för att undvika konjunktursvängningarnas negativa effekter för företagsledningarna och därmed för sysselsättningen inom sektorn.

1. DEN EKONOMISKA SITUATIONEN INOM GEMENSKAPEN

1995 uppvisade i genomsnitt en mindre uppbromsning av tillväxten i Europeiska unionen som gick från en tillväxttakt om 3,5 % (kvartal till kvartal i årstakt) under hela 1994 till ca 2 % under andra och tredje kvartalet 1995. Tillväxten var till och med negativ under fjärde kvartalet 1995. Ett uppsving förväntas dock äga rum under loppet av andra kvartalet 1996. Tillväxten uppskattas totalt sett till 2,5 % för 1995 och bör hamna på 1,5 % under 1996

enligt de senaste prognoserna från våren 1996, vilket för detta år innebär en märkbar nedjustering från förgående prognos.

De viktigaste orsakerna till uppbromsningen är: i) slut på den inledande cykliska påverkan på lageruppbyggnaden, ii) fördröjda effekter av uppgången i den långa räntan under loppet av 1994, iii) de betydande rörelserna i valutakurserna under våren 1995 och iv) en därav följande förtroendesvacka inom hela Europeiska unionen. Uppbromsningen av aktiviteten började i de länder vars valutor märkbart stärktes under början av 1995, vilket speglar förlusten av internationell konkurrenskraft och ett mindre gynnsamt klimat för investeringar. Den spred sig därefter till de länder vars valutor försvagades och där den inhemska efterfrågan minskade på grund av stigande räntor och genom den urholkning av konsumenternas köpkraft som blev följden av den högre inflationen.

Den ekonomiska aktiviteten förblev svag under de första månaderna av 1996. Tecknen på en uppbromsning av det sjunkande förtroendet i ekonomin blir emellertid allt fler, och efterfrågan skulle åter kunna ta fart i ett visst antal länder. Följaktligen bör aktiviteten på nytt kunna öka under andra halvan av 1996, driven av ett visst antal positiva krafter, nämligen: i) fortsatt internationellt gynnsamma omständigheter som utmärks av en ökande tillväxt av den externa efterfrågan som riktar sig till Europeiska unionen och en starkare dollar i förhållande till merparten av de europeiska valutorna, ii) en god sammansättning av de fundamentala faktorerna på efterfrågesidan (högre avkastning på investeringar, en låg och fallande inflation, rimliga löneökningar) och slutligen iii) en betydlig lättnad av penningpolitiken, till vilken ansluter sig en nedgång i de långa räntorna och en tillbakagång i de störningar som påverkade de inomeuropeiska valutakurserna under våren 1995. Uppsvinget bör ledas av en förhållandevis stark export från gemenskapen, en återhämtning i investeringarna liksom en fortfarande måttlig men gradvis tilltagande privat konsumtion.

Under 1995 har den genomsnittliga inflationstakten, mätt med ökningen av den privata konsumtionen, aningen minskat för att nå 3,0 %. Priserna har ytterligare närmast sig varandra och merparten av medlemsstaterna noterar en inflationstakt under eller i närheten av 3 %. Utsikterna för spridningen av priserna under 1996 är positiva. Inflationen kommer att fortsätta att bromsas upp för att nå endast 2,6 % under 1996. Stärkningen under den senaste tiden av vissa länders valutor, vilka har upplevt ett inflationstryck under 1995, bör fortsätta att gynna denna process.

Sysselsättning i Europeiska unionen ökade med 0,6 % under 1995. Detta skapande av arbetstillfällen har möjliggjort för arbetslösheten i Europeiska unionen att gå från en topp på 11,3 % under sommaren 1994 till 10,7 % under sommaren 1995. Tack vare uppbromsningen i ekonomin under andra halvåret 1995 steg arbetslösheten åter till 11 % i mars 1996. Inflationens genomsnittliga årstakt hamnade på 10,9 % i Europeiska unionen för 1995. Under 1996 kommer skapandet av nya arbetstillfällen inte att bli mer än tillräckligt för att arbetslösheten skall stabiliseras på den nivå som nåddes 1995.

Trots den ekonomiska uppbromsningen, vilken har lett till lägre skatteintäkter, minskade budgetunderskotten i genomsnitt under 1995 (5,0 % av BNI 1995 mot 5,5 % 1994). Statsskulden fortsatte att öka för att nå 71,2 % under 1995 jämfört med 68,2 % under 1994. Ökningen av statsskulden i flertalet medlemsstater vändes emellertid (Belgien, Danmark, Irland, Italien) eller bromsades upp något jämfört med föregående år. Statsräkenskaperna bör fortsätta att förbättras under 1996 med ett förväntat underskott om 4,4 %.

2. UTVÄRDERING AV OCH UTSIKTER FÖR STÅLMARKNADEN

2.1 RÅSTÅLSPRODUKTION I GEMENSKAPEN

Vid början av 1995 hade gemenskapens stålproduktion ökat kraftigt. Efter en period av uppbromsning föll denna emellertid drastiskt under de sista två månaderna för att trots allt hamna på 155,7 miljoner ton för året 1995, vilket motsvarar en ökning med 2,6 % jämfört med produktionen föregående år.

Under de fyra första månaderna 1994 fortsatte unionens stålproduktion att falla mycket markant beroende på dels den låga aktiviteten i förbrukarsektorerna, dels den allmänna tendensen till lagernedskärningar. Den samlade nedgången för denna produktion under första tertiet 1996 är i storleksordningen 9,3 % jämfört med motsvarande period 1995.

Om tendensen från de första fyra månaderna håller i sig kommer gemenskapsproduktionen av stål att hamna på 75,3 miljoner ton, dvs. knappt 1 % under kommissionens föregående prognos⁽¹⁾. På medlemsstatsnivå märks de kraftigaste minskningarna av stålproduktionen hos de viktigaste producenterna med ett fall i storleksordningen 8 till 9 %, med undantag för Storbritannien där produktionen för samma period inte uppvisar ett nedgång på mer än ungefär 2 %.

Den tilltagande ökningen av aktiviteten i de viktigaste stålförbrukande sektorerna, särskilt i bilindustrin, liksom en svag återhämtning av tendensen till lageruppbyggnad gör det troligt med en mindre uppgång

i efterfrågan på stål i gemenskapen för andra hälften av detta år.

Stålproduktionen bör följaktligen återfå en positiv tendens och för hela 1996 hamna på runt 148 miljoner ton vilket motsvarar en nivå som ligger 3,3 % under kommissionens föregående prognos och 4,9 % under 1995 års produktion.

Produktionstakten för stål sedan november 1995 har lett till en nedgång i det genomsnittliga kapacitetsutnyttjandet vilket bör leda till försiktighet vad gäller investeringar i ökad kapacitet.

Tabellen i bilagan "Tillgång och efterfrågan på råstål" dels sammanfattar de senaste tendenserna och nivåerna beträffande konsumtion, extern handel, produktion och lager med avseende på stål i gemenskapen med 15 medlemsstater, och ger dels indikationer i sifferform på den förväntade utvecklingen under andra halvåret, med en reviderad prognos för 1996 i sin helhet. För sammanhållningen skall innehåller denna tabell uppgifter för de 15 länder som numera är medlemmar i unionen även för perioden före den 1 januari 1995.

2.2 EKONOMISK PROGNOSE FÖR ANDRA HALVÅRET 1996

De europeiska ekonomiernas förhållandevis medelmåttiga utveckling sedan början av året, i linje med den avmattning som visade sig redan under loppet av andra halvåret 1995, har i ökande grad lett till en försämring av konjunkturläget och, som en följd därav, en försvagning av den ekonomiska aktiviteten vilken är fortsatt lägre än produktionskapaciteten.

Denna situation har avspeglats sig på stålmarknaden genom en mindre nedgång i efterfrågan och ett oundvikligt prisfall på stålprodukter beroende på dels lageravveckling och samtidigt importtryck.

Förtroendeläget i industrin enligt de senaste konjunktur- och produktionsfrågningarna i mars 1996 tyder på en tilltagande tveksamhet inför de ekonomiska framtidsutsikterna. Konsumenternas förtroende verkar däremot stabiliseras och detaljisternas syn är ännu något positivare.

På den sektoriella nivån är förtroendet i industrin avgjort bättre i bilindustrin och den icke-elektriska maskinindustrin, medan den elektriska maskinindustrin hyser en svag optimism och byggnadsindustrin är mer pessimistisk.

Med ett mer eller mindre generellt sett stramt budgetklimat i Europa, ett tilltagande skattetryck och svårigheter att få fart på sysselsättningen, är chanserna små till en markant återhämtning i den ekonomiska aktiviteten under 1996.

Vid förfrågningar under den senaste tiden bekräftade stålkonsumenter dessa förväntningar och farhågor och de verkade mycket tveksamma inför utsikterna för 1996.

(¹) EGT nr C 38, 10.2.1996, s. 5.

Förhoppningarna om en tilltagande återhämtning i den ekonomiska aktiviteten och som en följd därav en ökande tendens för stålkonsumtionen under loppet av andra halvåret 1996 var däremot ganska allmänna.

Samtidigt som en ganska kritisk marknadssituation kan fastställas med hänsyn till svaga försäljningsvolymerna och mycket medelmåttiga prisnivåer, gav stålmedelhändelserna uttryck för en förhållandevis positiv uppfattning vad avser den förväntade utvecklingen av marknadsförhållandena för andra halvåret 1996.

När det gäller stålbrukarna (av vilka de viktigaste är föremål för en mera detaljerad analys i detta program), bör produktionsaktiviteten ta fart framför allt under prognoshalvåret, särskilt vad gäller bilindustrin, den mekaniska industrin och den elektriska maskinindustrin.

Den låga aktiviteten i den tyska byggnadsindustrin avspeglar sig på resultaten för hela gemenskapens byggnads- och anläggningsindustri, medan varvsindustrin har en fortsatt god inriktning såväl i Spanien som i de länder som ligger i den norra delen av Europeiska unionen.

De bilagda tabellerna 2 och 2 a, där uppgifterna har erhållits från nationella representanter för stålbrukarna, visar de förväntade tendenserna för andra halvåret 1995 och helåret 1996 för var och en av stålbrukargrupperna. Mot bakgrund av att kommentarerna, vilka har gjorts av förbrukarna, angående utvecklingen i de olika grupperna inte alltid stämmer överens med de skisserade tendenserna, bör dessa indikatorer användas med en viss försiktighet.

2.2.1 Primär bearbetning

Gemenskapsindustrin för primär bearbetning har sedan början av 1996 i sin helhet fortsatt att lida av de negativa effekterna av den avmattning i ekonomin som började visa sig vid mitten av 1995 och som förstärktes av den allmänna tendensen till lageravveckling.

Utvecklingen har emellertid varit mer eller mindre negativ från bransch till bransch inom denna industri alltefter beroendet av olika användargrupper, vilket beskrivs mera detaljerat i de speciella kommentarerna till detta program.

Den återhämtning som artar sig under 1996 i bilindustrin, den mekaniska industrin och den elektriska maskinindustrin bör sätta fart på aktiviteten i vissa branscher inom primär bearbetning, även om de förväntade resultaten för helåret 1996 inte blir bättre än 1995.

För övriga branscher är utsikterna däremot inte fördelaktiga eftersom för höga lager och en betungande import, i avsaknad av den efterfrågekraft som kommer från förbrukarna, förstärker konkurrensen på en marknad där priserna oftast inte är lönsamma. Under dessa omständigheter återstår endast möjligheten att tillgripa integration eller kapacitetsnedskärningar.

A. Stålrör

Den sammanlagda tillverkningen av stålrör i gemenskapen nådde 11,4 miljoner ton 1995, vilket motsvarar en ökning med 1,4 % jämfört med föregående år, och en nivå som till och med överstiger 1992 års produktion.

Produktionen av sömlösa rör och svetsade rör med liten diameter ökade med 6 respektive 5 %, medan produktionen av svetsade rör med större diameter gick tillbaka med 15 %.

Marknaden för sömlösa rör kommer att ha utvecklats ganska gynnsamt under 1995, särskilt vad gäller OCTG (Oil Country Tubular Goods). Exporten ökade och den höga importen har inte skapat några problem så länge som efterfrågan har varit stabil.

För 1996 förblir utsikterna gynnsamma endast för OCTG-rör, eftersom de höga lagren vid slutet av 1995 och en svagare efterfrågan för övriga rör kan befaras leda till en likadan nedgång för den synliga konsumtionen och produktionen på ungefär 10 %.

Den särskilt gynnsamma marknadssituationen för svetsade rör med liten diameter från första hälften av 1995 har kraftigt försämrats, i synnerhet under fjärde kvartalet. Den markerade nedgången i efterfrågan å ena sidan och den spektakulära ökningen av importen å andra sidan, har medfört att lagren har ökat och även haft en negativ inverkan på prisutvecklingen.

Marknadssituationen för dessa rör har fortsatt att vara lika nedslående under första delen av 1996 som under slutet av 1995, utan att lagernivån har normaliserats. Den återhämtning som förväntas under andra hälften av året skulle kunna möjliggöra en normalisering av lagren och en mindre uppgång i försäljningen, vilket för helåret skulle innebära en minskning av produktionen och konsumtionen i storleksordningen 10 %.

B. Tråddragning och dragning

Efter en period med intensiv aktivitet i början av 1995 har gemenskapens tråddragningsindustri erfarit en mycket markerad avmattning fram till slutet av samma år och genomgår sedan januari 1996 en ovanligt dålig period.

Den aktuella situationen karaktäriseras av en ganska betydande nedgång i försäljningsvolymen, stagnerande priser på en olönsamma nivåer och en mycket svag efterfrågan. Om en viss chans till förbättring av konsumtionen tycks kunna komma till stånd för de produkter som används i bilindustrin, så finns det dock inga tecken på någon vändning i trenden för tråddragningsprodukter till

byggnadsindustrin som är tråddragningsindustrins huvudsakliga avnämare.

Det kärva klimatet i denna bransch, bland annat till följd av frånvaron av styrka i orderingången, ger inte förhoppning om något bättre än en tillbakagång i aktiviteten med 3 %, och detta under förutsättning att en återhämtning kan äga rum under årets lopp.

Inom dragningsindustrin är situationen som den ter sig sedan slutet av 1995 likaledes mycket negativ trots att bilindustrin och den mekaniska industrin, som är de viktigaste förbrukarna av dragningsprodukter, är på rätt väg.

Volymtappet under första kvartalet 1996 är i storleksordningen 6 till 8 %, och detta på en marknad där prissituationen är starkt beroende av förbrukarnas krav.

De gynnsamma utsikterna för konsumentbranscherna bilar och mekanisk industri bör dock lätta upp situationen något i denna bransch under årets lopp och få tillbaka konsumtionen till en nivå något under 1995 års nivå.

C. Valsade och formade stålband

Under första kvartalet 1996 var tillbakagången i gemenskapens efterfrågan på kallvalsade stålband i storleksordningen 10 till 15 % jämfört med den nivå som uppnåddes under 1995. Samtidigt har priserna för dessa produkter, som redan är på väg ner sedan mitten av föregående år, behållit samma tendens och har endast små möjligheter till stabilisering på mycket kort sikt.

Denna utveckling har lett till en mycket markant försämring av förtroendeklimatet i branschen, vilket tyder på en överdriven pessimism inför utsikterna till en eventuell avsevärd förbättring av den dåliga situation som råder också under innevarande år. Till och med den tyska industrin, som är den mest representativa och framträdande i branschen, tvivlar på chanserna till en återhämtning under året med hänsyn till en nedgång i aktiviteten med 20 % under loppet av första kvartalet 1996 och en låg nivå på orderingången.

Det kan dock inte förnekas att resultaten i de viktigaste förbrukarbranscherna, såsom bilindustrin och den mekaniska industrin, inger viss förhoppning om en återhämtning inom kallvalsat under loppet av andra kvartalet, åtminstone i Storbritannien, även om förlusterna under årets första månader inte mer än delvis kommer att kunna kompenseras och nedgången i aktivitet 1996 under alla förhållanden kommer att bli betydande i förhållande till föregående år.

Denna utveckling gör det rimligt att tro att kallvalsade stålband kommer att lida ännu mer av konkurrensen på marknaden från kluvna stålband, importerade eller tillverkade inom gemenskapen, och att följaktligen behovet av strukturerings i denna bransch är oundvikligt.

Marknadssituationen för kallformade stålprofiler i gemenskapen är ännu sämre än den som beskrivits för kallvalsade stålband. I själva verket har nedgången sedan mitten av 1995 varit betydande för såväl leveransvolymerna som för försäljningspriserna.

Långa profiler bör visa en tillbakagång i försäljningen på runt 10 % under 1996, och detta trots att en viss förbättring väntas för andra halvåret kombinerat med en positiv utveckling inom bilindustrin. Breda profiler kommer däremot att uppleva ett ännu mera påtagligt fall i efterfrågan under 1996, runt 15 %, eftersom inga tecken på återhämtning kan noteras inom byggnadsindustrin som är den viktigaste förbrukaren.

Den markerade ökningen i importen sedan 1995 av såväl valsade stålband som formade profiler, vilken utgör en källa till instabilitet på marknaden eftersom den har befordrat lageruppbyggnaden, bestämmer aktiviteten i den berörda gemenskapsindustrin och påverkar som en följd därav konsumtionen av EKSG:s stålprodukter uppströms.

2.2.2 Situationen inom byggnadssektorn

Byggnadsindustrin har ordentligt känt av den allmänna konjunkturavmattningen i Europa från andra delen av 1995 och början av 1996. Därför måste de tidigare prognoserna över den förväntade utvecklingen för 1996 oundvikligen justeras ner.

Vidtagandet av åtgärder för att hålla tillbaka inflationen, särskilt i de länder vars valutor har försvagats, liksom den markerade minskningen av den offentliga efterfrågan vad gäller infrastrukturen och de finanspolitiska effekterna på efterfrågan på bostäder, bekräftar dessutom endast den nedåtriktade trenden för aktiviteten i denna bransch.

Följaktligen kan en avsevärd uppbromsning av byggnadsaktiviteten noteras i Tyskland, vilken förstärkts av den onormalt långa vintern; en nedgång i volymerna i Frankrike, framför allt beroende på att berörda offentliga arbeten fallit; en mycket måttlig ökning av byggnadsinvesteringarna i Italien, vilka har rasat under de senaste fyra åren; och en svag förbättring i Spanien till följd av en mera markerad minskning av de offentliga investeringarna i byggnade än förväntat. Förlusten av arbetstillfällen inom byggnadsindustrin i Europa under de senaste åren har varit betydande.

Bostadsbyggandet antyder ytterligare nedgång under 1996. I Tyskland kommer dock det förväntade fallet i den västra delen att kompenseras av en större uppgång i nybyggandet i de nya delstaterna.

I Frankrike däremot kan det kraftiga fallet i byggandet av hyresbostäder inte kompenseras av igångsättandet av enskilt byggande, trots de stimulerande åtgärder som infördes i april 1996, t.ex. en plan för bostadssparande och räntefria lån. En ytterligare försvagning av volymen av

igångsatt byggande förväntas ännu i Italien efter negativa resultat under de tre senaste åren, medan den nya fyra-årsplanen i Spanien bör gynna ROT-verksamhet i det befintliga beståndet snarare än nyproduktion.

Efter ett uppsving i aktiviteten under loppet av 1995 kan byggnadsaktiviteten inom kommersiella fastigheter i Tyskland som bäst förbli oförändrad i den västra delen av landet och för första gången sedan återföreningen uppvisa ett fall i reella termer. Den kraftiga tillbakagången som noterades i Frankrike inom denna sektor under 1995 kommer att följas av ytterligare en minskning av aktiviteten under 1996 på grund av en negativ utveckling för såväl privata som offentliga investeringar. Genom att dra fördel av förbättringen av det allmänna ekonomiska läget och incitamentskapande åtgärder mot slutet av 1995, antyder byggandet inom den kommersiella sektorn i Italien en återhämtning i aktiviteten under 1996.

Tack vare en fast efterfrågan i den privata sektorn i Spanien, som till del stor del täcker den svagare efterfrågan inom den offentliga sektorn, kommer det kommersiella byggandet att undergå ytterligare tillväxt, som till och med blir starkare än under 1995.

Verksamheten inom väg- och vattenbyggnad inom gemenskapen påverkas starkt av de budgetmässiga åtstramningsåtgärder som de flesta medlemsstater vidtar.

Det verkar i själva verket som om investeringarna i större infrastrukturprojekt i Tyskland kommer att minska ytterligare innevarande år efter att ha noterat ett fall redan under 1995. Den sjunkande aktiviteten inom denna gren ger sig till uttryck i hela landet men är mera markerad i de nya delstater på grund av finansiella problem hos de lokala myndigheterna.

För väg- och vattenbyggnad i Frankrike kan 1996 bli det femte recessionsåret till följd av frysta offentliga medel, som anges öka i statsbudgeten.

Investeringarna i offentliga arbeten i Italien kommer att bli ännu svagare för helåret 1996 på grund av svårigheter med finansieringen av nya projekt.

I avsaknad av reviderad statistik bör inte något positivt resultat förväntas för den samlade byggnadsindustrin i Europa under 1996, även om en viss ökning skulle kunna visa sig under andra hälften av året.

2.2.3 Fordonsindustri

1995 kunde slutligen summeras med en mycket svag ökning (0,6 %) av antalet nyregistreringar i gemenskapen, trots de goda framsteg som kunde konstateras vid början av året i anslutning till incitamentsskapande åtgärder i en eller annan medlemsstat.

Efter att de flesta av dessa åtgärder upphörde vid mitten av 1995 och trots att liknande åtgärder införts särskilt i Frankrike har nyregistreringen av fordon fortsatt att gå ner i det stora flertalet länder, med undantag för Tyskland där marknaden utvecklades mycket bra. En uppgång med 3,3 % i Tyskland har därför möjliggjort ett knappt positivt resultat för fordonsregistreringen i Europa 1995.

Detta resultat är dock i linje med prognoserna med hänsyn till att den ekonomiska återhämtning som utvecklades i gemenskapen i första hand inte berörde den privata konsumtionen.

Från januari 1996 har ökningstakten för nyregistreringar däremot varit spektakulär i ett antal större antal medlemsländer, även om den genomsnittliga ökningstakten för registreringar i hela Europeiska unionen var i storleksordningen 6,5 % för de tre första månaderna 1996 jämfört med samma period året innan.

Den senaste utvecklingen för fordonsförsäljningen i gemenskapen ger sken av en viss ljusning på hushållssidan vad gäller bilköp. Utan att vilja förutspå en tänkbar återhämtning i konsumenternas förtroende, har de smärre förväntningar som visat sig under loppet av de första månaderna 1996 åter placerat den europeiska bilmarknaden i en uppåtgående bana. Följaktligen bör förbättringen av den ekonomiska aktiviteten under året kunna säkerställa en bestående förstärkning av efterfrågan på motorfordon på Europeiska unionens marknad.

Enligt branschen och de viktigaste specialinriktade prognosinstituten kommer ökningen av fordonsregistreringar i gemenskapen att ligga mellan 2 och 4 % under 1996. Enligt sådana utsikter kommer de bästa resultaten i volymer räknat att presenteras av Tyskland, Frankrike och Italien.

Gemenskapsindustrin i branschen kommer under 1996 att fortsätta att dra nytta av de samlade effekterna av förbättringen på den inre marknaden och goda exportmöjligheter, vilket kommer att ytterligare understödja produktionsaktiviteten under de kommande månaderna.

2.3 UTSIKTER FÖR IMPORTEN OCH EXPORTEN AV STÅLPRODUKTER

2.3.1 Extern handelsstatistik

Genom att utnyttja statistik över den externa stålhandeln för perioden före 1995 och handeln mellan tredje land och de femton medlemsstaterna i Europeiska unionen har det varit möjligt att utvärdera trenderna i gemenskapens export och import av stål under första halvåret 1995.

Avsaknaden av statistiska uppgifter för de tre nya medlemsstaterna liksom olika brister i insamlingen och sammanställningen av uppgifter om den externa handeln har gjort att det inte varit möjligt att med närmare preci-

sion, jämfört med föregående prognos, bedöma utvecklingen för gemenskapens stålhandel för hela 1995.

Den tillgängliga statistik som täcker perioden för de sex första månaderna 1995 däremot, bekräftar, framför allt för vissa medlemsstater, de trender som skisserades i föregående program, vilka fastslog en mycket kraftig ökning av importen av stål till gemenskapen, i storleksordningen 70 % eller mer, liksom ett nettofall (— 30 %) i exporten av stålprodukter som härstammar från gemenskapen.

Enligt information från olika källor kan emellertid konstateras en viss uppbromsning av importtillväxten sedan andra hälften av 1995 och likaledes en nedgång sedan början av 1996 jämfört med den mycket höga nivåer som uppnåddes under första delen av 1995.

Omfattningen av denna handel fortsätter dock att utöva en stark press på gemenskapsmarknaden, där efterfrågan kraftigt har fallit på grund av lägre aktivitet hos stålkonsumenterna liksom fortsatt tendens till lagernedskärningar hos förbrukare och mellanhänder.

På exportsidan verkar situationen avgjort bättre i jämfört med första delen av 1995 och det kan konstateras att exporten har ökat markant sedan början av 1996.

Den starkare amerikanska dollarn bör följaktligen ytterligare gynna gemenskapsexporten av stål under andra halvåret 1996.

Gemenskapens handelsbalans avseende stål har börjat att stiga och kommer under 1996 att närma sig den nivå som uppnåddes 1994.

Denna förbättring av trenden i gemenskapens stålhandel får dock inte leda till en missbedömning av de verkliga möjligheterna på världsmarknaden. De investeringar som håller på att göras i olika länder och geografiska zoner kommer oundvikligen att medföra en sammandragning av behoven så att det kommer att bli svårare att få avsättning för utbudsoverskottet på världsmarknaden för stål.

Det synes därför nödvändigt med en lämplig strategi för investeringar och rationaliseringar inom gemenskapens stålindustri för att i framtiden kunna förutse och bättre möta eventuella bottnar i konjunkturcyklerna.

2.3.2 USA-marknaden

Den konjunkturmässiga avmattning som konstaterades i Förenta staterna under 1995 har lett till en nedjustering av tillväxttakten för 1996, vilken nu kan uppskattas till 2,2 istället för 2,7 % som tidigare prognostiserats. Utveckling av dollarkursen under hela 1995 har däremot spelat en viktig roll för den industriella konkurrenskraften och därigenom gynnats landets export.

Den ekonomiska tillväxten i Förenta staterna, om än måttlig under 1996, gör att en förbättring av efterfrågan dock kan skönjas, särskilt efter en period av lageravveckling under slutet av 1995.

Vad gäller stålmarknaden bör en tilltagande ökning av konsumtionen kunna noteras, föranledd av högre aktivitet inom den mekaniska industrin och den elektriska maskinindustrin liksom inom byggnadsindustrin, medan aktiviteten i bilindustrin kommer att bli lägre till följd av svagare efterfrågan och fortfarande stora fordonslager.

Stålproduktionen i Förenta staterna bör öka parallellt med uppgången i konsumtionen, vilket gör en bestående förbättring av priserna osäker. Även vid en i förhållande till de europeiska valutorna starkare dollar bör den amerikanska stålimporten kunna minska med ytterligare 20 % per år på grund av den tendens till minskning av landets underskott beträffande stålprodukter som införandet av ny kapacitet medför.

2.3.3 Japan

Efter den svaga utvecklingen under 1995 med en tillväxttakt på 0,9 % visar den japanska ekonomin tydliga tecken på återhämtning under 1996 vilket säkerställer att landet lämnar den tidigare recessionen bakom sig.

Den tillväxttakt som har angivits för innevarande år (2,6 %) synes bero på den förutsedda ökningen av efterfrågan inom kapitalvaror och väg- och vatten samtidigt som bilproduktionen visar tecken på att sjunka.

Investeringspolitiken och återuppbyggnaden av Kobe har, samtidigt som de har bidragit till ekonomins återhämtning, för övrigt dock inte riktigt lett till resultat som motsvarar förväntningarna.

Den mekaniska industrins, den elektriska maskinindustrins och, i mindre utsträckning, varvsindustrins styrka skapar goda utsikter för en trendmässig uppgång i stålkonsumtionen under loppet av andra halvåret 1996.

Stålproduktionen bör däremot kunna försvagas ytterligare något efter en sammanlagd registrerad nedgång på 9 % redan under årets tre första månader som bör suga upp överskottslagen.

Den smärre återhämtning av exporten av stålprodukter, särskilt till den kinesiska marknaden, som gynnats av yensens tillfälliga försvagning gentemot dollarn, kommer knappast att bli bestående med hänsyn till den allt hårdare konkurrensen på världsmarknaden för stålprodukter. Den rekyl som kan förutses för exporten till Förenta staterna skulle sålunda delvis kunna kompenseras genom försäljningen på de asiatiska marknaderna som fortfarande är starka.

2.3.4 Kina och Sydostasien

Nedgången i inflationstakten i Kina, som har fallit från 22 % 1994 till 16 % 1995 och som mycket väl skulle kunna hamna på 13 % 1996, liksom minskningen av budgetunderskottet, bör kunna möjliggöra en uppmjukning av regeringens kontrollåtgärder med avseende på ekonomin. Mot denna bakgrund bör landets tillväxttakt ligga runt 10 % under 1996.

Vid en prognostiserad uppgång i stålkonsumtionen på runt 4 % under 1996 bör det kinesiska underskottet för stålprodukter bli i storleksordningen 10,5 miljoner ton. Även om detta underskott emellertid är mycket lägre än 1993, är det fullt tänkbart då den kinesiska stålexporten vad beträffar de stora konglomeraten skulle kunna fortsätta att stiga för bättre räntabilitets skull och för nödvändigheten av främmande valutor till framtida investeringar.

Vad beträffar de övriga länderna i Sydostasien är prognoserna för tillväxttakten generellt sett blygsammare än föregående år, om än mycket högre än i Europa.

Trots en mycket hög ekonomisk aktivitet kommer stålkonsumtionen i detta geografiska område att öka ytterligare under 1996 och fastän den inhemska produktionen ökar med 5 % kommer den inte att täcka mer än tre fjärdedelar av behovet. Underskottet på stålprodukter, vilket kan uppskattas till ungefär 30 miljoner ton, kommer sannolikt till stor del att täckas av japansk och koreansk export, liksom till viss del av export från unionen.

2.3.5 Latinamerika

De latinamerikanska ländernas ekonomier verkar generellt sett vara ägnade att gå framåt under 1996, efter den osäkerhet som skapades av den mexikanska krisen. Den brasilianska ekonomin, som med en högre tillväxt (3,5 %) förutskickad för 1996 är den avgörande faktorn för utvecklingen i regionen, bör bidra till att förbättra stabiliteten i regionen.

Under loppet av andra halvåret 1996 kommer stålkonsumtionen i detta område att utvecklas gynnsammare än under motsvarande period 1995 och för helåret 1996 kommer tillväxten att ligga runt 2,5 %.

Exporten av stålprodukten som sjönk en aning under 1995 till följd av produktionsfallet i Brasilien, bör på nytt kunna hamna i en uppåtgående trend under 1996. Således kommer Brasilien att vara starkast på exportmarknaden, men framför allt Mexiko kommer att dra full nytta av den devalverade peson.

Den uppgång i stålkonsumtionen som förväntas under 1996 kommer för övrigt att leda till en måttligare ökning av importen, där variationerna i volym kommer att ligga runt 5 %.

2.3.6 Central och Östeuropa

Ekonomierna i Central- och Östeuropa har visat sig befinna sig i en återhämtningsfas sedan 1994 som karaktäriserats av en ökning av konsumtionen, en märkbar tillväxt i investeringarna och en betydande ökning av produktionen.

Med hänsyn till de lokala marknadernas begränsningar har emellertid exporten varit en av de viktigaste faktorerna bakom denna återhämtning.

Reformernas effekter kommer att märkas ytterligare i framtiden och de stabila förhållandena gynnar såväl investeringar som konsumtion.

Mot bakgrund av detta kan man räkna med en ökning av stålproduktionen om 5 % under 1996, vilket skulle innebära ett kraftigt överskott, som med hänsyn till en något mindre ökning av stålkonsumtionen (4,5 %) i dessa länder säkerligen kommer att gå till export.

Sedan reformerna genomfördes visar den ryska ekonomin tecken på en början till stabilisering. För 1996 förutspås nämligen en tillväxt om 2 %, även om osäkerheten finns kvar med tanke på de enorma svårigheter som skall övervinnas.

I stålbranschen i hela det före detta Sovjetunionen bör stålproduktionen kunna nå 80 miljoner ton under 1996 medan konsumtionen, som förutspås öka med 2 %, inte kommer att uppgå till mer än 45 miljoner ton färdiga produkter.

Det betydande överskottet innebär följaktligen att stål med detta ursprung i större utsträckning kommer att återfinnas på de europeiska och internationella marknaderna.

2.3.7 Mellanöstern och Afrika

Den ekonomiska utvecklingen i Mellanöstern och den i Afrika skiljer sig aningen åt. Sammantaget visar de dock en svag tendens till förbättring. Om å ena sidan de första positiva effekterna av privatiserings- och diversifieringsprogrammen i den saudiarabiska ekonomin märks, kan å andra sidan en viss uppbromsning av den iranska ekonomin befaras, där, bortsett från oljebranschen, övriga branscher inom industrin har stött på strukturproblem.

Beträffande stålmarknaden har samtliga länder i Mellanöstern och Afrika underskott på stålprodukter och de svaga ökningarna av såväl produktion som konsumtion lämnar möjligheterna till export till detta område oförändrade.

2.4 PRISUTVECKLINGEN

Den fallande pristrenden på den europeiska marknaden som förstärktes vid mitten av 1995 har fortsatt fram till våren 1996. Fenomenet med fallande stålpriser är följden av en kombination av flera faktorer såsom den generella avmattningen av tillväxten och följaktligen av efterfrågan på stål, tillkomsten av mycket höga lagernivåer i hela kedjan, från producenter till förbrukare via mellanhänder, och ökad konkurrens från lågprisimport från tredje land.

Samtliga produkter inbegripna har priserna således i genomsnitt fallit med ca 8 % på ett år, men för vissa av dessa har fallet nått 15 och till och med 20 %.

De markanta produktionsminskningar från slutet av 1995 och början av 1996 som genomförts av merparten av producenterna i syfte att nå en bättre balans mellan utbud och efterfrågan har endast haft begränsade effekter

på priserna. Vissa tecken, såsom en återgång till en mera normal lagernivå och förlängda leveranstider, gör att en stabiliseringsfas vad avser priserna kan förväntas och att en återhämtning av dessa inte kan uteslutas under andra halvåret 1996.

Exportpriserna har redan undergått en mindre återhämtning under början av året och den starka dollarn gör försäljningen på vissa marknader i tredje land attraktivare för europeiska producenter.

2.5 TENDER FÖR RESPEKTIVE PRODUKT

Platta produkter

— *Varmvalsade produkter i rullform*

Generellt sett är efterfrågan fortsatt svag och utbudet fortfarande rikligt. Lagren av varmvälsade produkter i rullform har kraftigt sjunkit, men något långsammare än förutsett. Återgången till normala lagernivåer, som redan har ägt rum i en del länder, kommer inte att vara genomförd i hela Europeiska unionen förrän i slutet av andra halvåret 1996.

Importen från tredje land fortsätter att påverka prisutvecklingen negativt för dessa produkter, i synnerhet på de tyska och italienska marknaderna. När det gäller exporten gynnas inte utvecklingen tillräckligt av den svaga efterfrågan på världsmarknaden och prisnivåerna.

Under de senaste veckorna har trots allt ett antal positiva tecken visat sig som ger intryck av att den negativa perioden närmar sig sitt slut och att förutsättningar för en positiv utveckling finns i sikte. Efterfrågan skulle kunna återhämta sig under andra halvåret och förstärkas fram till slutet av 1996.

— *Kallvalsad plåt*

Ett antal försiktiga tecken på en återhämtning inom vissa sektorer, som t.ex. bilindustrin, gör det möjligt att närma sig slutet av 1996 med större optimism. Den minskning av produktionen som noterats under de senaste månaderna har gynnat nedjusteringen av lagren som är på god väg mot en normalare nivå.

Importläget varierar ganska mycket. Å ena sidan tycks de länder som vanligtvis är de mest aktiva minska sitt tryck mot Europeiska unionen, medan å andra sidan nya länder som exempelvis Argentina, Chile, Förenta staterna, Kina, Sydafrika och Turkiet dyker upp på denna.

— *Belagd plåt*

Läget varierar mycket allt eftersom det rör sig om produkter som är avsedda å ena sidan för bilindustrin och för konsumentprodukter och å andra sidan bygg- och anläggning. Om en del positiva tecken noteras

för de förstnämnda är läget likafullt ganska pressat för de senare. Det är trots allt tänkbart att efterfrågan förbättras i och med den normala säsongsmässiga återhämtningen inom denna sektor.

Dessutom har en minskning av lagren och en viss lättning i importtrycket gynnat en stabilisering av priserna från andra kvartalet 1996.

— *Kvartoplåt*

Bland platta produkter är kvartoplåt den som fortsätter att åtnjuta den bästa marknadsutvecklingen. Efterfrågan på skyltar är nämligen fortsatt god och bör förbli så under hela 1996, speciellt tack vare god aktivitet inom sektorer som rör-, varv- och metallindustri.

Långa produkter

— *Tunga profiler och balkar*

Den dåliga väderleken under början av det här året har lett till en nedgång i aktiviteten inom byggnadsindustrin och har följaktligen försenat den återhämtning av efterfrågan som inledningsvis hade förutskickats för denna period.

Å andra sidan upprätthåller importvolymerna från tredje land ett starkt tryck på priserna för dessa produkter, särskilt vad avser mindre profiler. Den under året förväntade ökningen av efterfrågan bör dock möjliggöra en viss stabilisering av priserna som sedan kan övergå i återhämtning före årets slut.

Exportmöjligheter finns, framför allt till USA och Sydostasien, men konkurrensen är hård och priserna är ännu inte tillräckligt attraktiva.

— *Varmvalsad tråd och stångstål*

Den uppbromsning av aktiviteten hos förbrukarna som började märkas under hösten 1995 fortsatte fram till början av året, och den återhämtning av efterfrågan som man hade hoppats på under andra kvartalet 1996 har inte ägt rum. Till följd av de dåliga väderleksförhållandena vid början av året drabbades armeringsnät av det fall som noterades för det enskilda bostadsbyggandet och uppbromsningen inom offentlig verksamhet. Annan tråd som är knuten till den mekaniska industrin eller bilindustrin är mindre påverkad och utvecklingen här kommer i stor utsträckning att bero på den förväntade återhämtningen under andra halvan av året.

Vad exporten beträffar skulle nya order från Kina ha en positiv effekt på denna sektor och på återhämtningen av priserna.

— Armeringsstång

Dessa produkter är utsatta för samma problem som de som beskrivs under varmvalsad tråd för armeringsnät. Obalansen mellan utbud och efterfrågan, som på en gång beror på överskottskapacitet och import från tredje land, bibehåller ett konstant tryck på priserna. De senare ligger för övrigt på en så låg nivå vid början av året att en återhämtning är trolig när den förväntade uppgången i konsumtionen kommer till följd av den säsongsmissiga återhämtningen av aktiviteten.

— Stångstål för handelsjärn

Till följd av den låga aktiviteten i traditionella konsumtionssektorer har, liksom andra långa produkter, stångstål för handelsjärn under slutet av 1995 och början av 1996 erfär en dålig period såväl vad avser volymer som priser, vilket har föranlett de flesta producenter att kraftigt dra ner sin verksamhet.

2.6 RÅSTÅLBALANS FÖR FÖRSTA HALVÅRET 1996 OCH 1996 I SIN HELHET

Avmattningen av gemenskapens ekonomi som inleddes under våren 1995 och förlängdes fram till de första månaderna 1996 har medfört en uppbromsning av den industriella aktiviteten. Nedgången i aktiviteten för de viktigaste förbrukarna under början av 1996 kommer följaktligen att ha medfört en mindre försvagning av efterfrågan och ett mera markerat fall för stålkonsumtionen till följd av den fortsatta lageravvecklingen.

Med en prognos om återhämtning av den allmänna ekonomiska aktiviteten i Europeiska unionen efter första hälften av 1996 bör dock den industriella produktionen öka en aning och möjliggöra en viss återhämtning jämfört med första halvåret. Med hänsyn till den utveckling som kan förutses inom olika sektorer för andra halvåret och med en prognostiserad tillbakagång för importen liksom en mindre ökning av exporten, kommer därför de förväntade resultaten för helåret 1996 vad gäller stålkonsumtionen inte att avvika nämnvärt från dem som uppnåddes under 1995.

Enligt den prognostiserade utvecklingsramen för andra halvåret 1996 kommer den verkliga stålkonsumtionen att uppgå till 70 miljoner ton, dvs. en ökning med minst 3,4 % jämfört med samma period 1995. Den synliga konsumtionen kommer däremot att öka mera markerat (5,8 %) och hamna på 69,5 miljoner ton.

Med hänsyn till en förutspädd nedgång i importen i storleksordningen, 7,1 % och en svag ökning av exporten (11,1 %) bör jämviktsproduktionen nå 73,5 miljoner ton vilket motsvarar en tillbakagång om 1,4 % jämfört med stålproduktionen andra halvåret 1995.

För 1996 i sin helhet kommer den verkliga stålkonsumtionen att uppgå till 144 miljoner ton, dvs. en minskning med 0,6 % jämfört med konsumtionen föregående år. Med en minskning av mellanhändernas lager på 1,5 miljoner ton kommer den synliga konsumtionen således att ligga på 142,5 miljoner ton, vilket motsvarar en smärre minskning (1 %) jämfört med 1995. Med en prognos om en tydlig nedgång importen (13,5 %) och en måttligare ökning av exporten (7,5 %) uppskattas jämviktsproduktionen till 148 miljoner ton, vilket motsvarar 4,9 % i jämförelse med stålproduktionen för 1995.

3. RÅMATERIAL

3.1 SKROT

Efter två år (1993 och 1994) av stabilisering på ganska höga nivåer har skrotpriserna fått vidkännas en viss nedgång sedan mitten av 1995. Sedan slutet av 1995 verkar priserna på detta råmaterial i gemenskapen vara underkastade följderna av den påtagliga minskningen av stålproduktionen. Inom vissa områden där efterfrågan på stål är oförändrad, överstiger dock skrotinköpen prognoserna även om priserna inte är föremål för några nämnvärda variationer.

Under de kommande månaderna bör skrotpriserna visa på en mindre uppgång mot bakgrund av den förutskickade återhämtningen av stålproduktionen. Emellertid skulle den pågående avregleringen av skrotxporten i vissa länder i Central- och Östeuropa kunna bidra till att påverka trenden.

3.2 JÄRNMALM

Sedan slutet av 1995 har nedgången i järnmalmproduktionen i Förenta staterna, Europa och Japan lett till ett mindre tryck på världsmarknaden för järnmalm. Trots denna tillbakagång i efterfrågan från slutet av 1995 är malmpriserna fortfarande bättre än under 1994 och de viktigaste leverantörerna av detta råmaterial utesluter inte en viss återhämtning under loppet av 1996 i takt med den förutspädda uppgången i konsumtionen.

På världsplanet kommer efterfrågan att fortsätta att vara fast enligt prognoserna om ökad tackjärnsproduktion i Asien, särskilt i Kina, där det importrekord för import av malm som sattes 1995 kan överskridas i år. På grund av den fortsatt positiva utvecklingen under 1996 för produktionen av halvfabrikat kommer utbudet av järnmalm i form av pellets och slabs att fortsätta att vara ansträngt.

3.3 FERROLEGERINGAR

Minskningen av stålproduktionen under slutet av 1995 och början av detta år har relativt sett inneburit en nedgång i efterfrågan på ferrolegeringar i Europeiska unionen. Trots denna avmattning i konsumtionen har priserna på ferrolegeringar totalt sett legat kvar på den nivå som nåddes under loppet av 1995. Därtill nådde vissa legeringar som ferrokrom och kisel-mangan till och med sina högsta prisnivåer under slutet av året. Priserna på ferrolegeringar, och i synnerhet de två nämnda, visar hursomhelst tecken på en vändning i trenden. Priset

är dessutom mera markerat för ferrokrom på grund av ett utbudsöverskott på marknaden.

Under andra halvåret kommer återhämtningen för stålproduktion sannolikt att åtföljas av en samtidig uppgång i efterfrågan på ferrolegeringar. Priserna på detta råmaterial skulle alltså kunna stabiliseras, eller till och med stiga, för de produkter som vidkändes en nedgång i början av året.

3.4 ZINK, TENN OCH NICKEL

Världskonsumtionen av zink uppgick till 7,4 miljoner ton under 1995, vilket innebär en ökning med 5,7 % jämfört med 1994, samtidigt som produktionen av detta råmaterial genom en ökning med 2,2 % för samma period, hamnade på 7,3 miljoner ton.

De senaste prognoserna för 1996 pekar på en ökning av produktionen och konsumtionen av zink i storleksordningen 1,6 respektive 2,2 %. Även om den ekonomiska tillväxten i Europa under 1996 kommer att bli lägre än under 1995, bör likafullt zinkkonsumtionen nå 25 000 ton.

I västvärlden kommer balansen mellan utbud och efterfrågan att bli negativ under 1996 och lagren att minska betydligt, vilket skulle kunna medföra en svag prisuppgång för detta råmaterial på världsmarknaden.

Världskonsumtionen av tenn ökade under 1995 till 223 700 ton, vilket motsvarar en uppgång med 5,1 % från 1994 års konsumtion, medan produktionen låg kvar på 206 500 ton, dvs. en nedgång med 9,6 %. Under samma period sjönk handelslagren från 39 200 ton till 23 200 ton vid slutet av 1995. Enligt branschorganisationerna kommer utbudsunderskottet under 1996 att bli i storleksordningen 7 000 till 12 000 ton, speciellt tack vare den ökade efterfrågan på tunnplåt på bekostnad av aluminium.

Så länge som tenn behåller en komparativ fördel gentemot aluminium, kommer efterfrågan att fortsätta att stiga och priset på detta råmaterial skulle kunna lägga sig runt 7 500 dollar per ton.

Världskonsumtionen av nickel bör öka under 1996 med tanke på en stark efterfrågan i Sydostasien och delvis även i Central- och Östeuropa.

Ökningen av utbudet på världsmarknaden uppskattas till 12 % för innevarande år och skillnaden mellan utbud och efterfrågan, som uppskattas till 6 000 ton, kommer att täckas av lagren, där den fallande trenden kommer att fortsätta under de närmaste månaderna.

Priserna kommer att fluktuerar runt nuvarande nivåer, men bör inte drabbas av samma överhettning som i början av 1995.

4. SYSSELSÄTTNING

Största delen av de åtgärder förknippade med den omstruktureringsprocess som inleddes 1992 inom gemenskapens stålindustri är slutförda och antalet berörda

anställda i flertalet medlemsstater är nu lägre än under föregående år. Endast den privata italienska industrin befinner sig för närvarande i full färd med att genomföra kapacitetsneddragningar.

Produktivitetsvinster och nödvändigheten av att underkasta sig den tekniska utvecklingen gör det troligt med ytterligare minskningar av antalet arbetstillfällen under de närmaste åren, vilka i alla händelser kommer att bli lägre än under de senaste åren. Dessa minskningar kommer förmodligen i mindre utsträckning än tidigare att beröra anställda i de övre åldersgrupperna, delvis på grund av att dessa inte är särskilt talrika inom stålindustrin och delvis på grund av att det finns en tendens i vissa medlemsstater att ändra reglerna för förtidspensionering eller att försvåra tillgången till dessa system.

Således är ytterligare betydande minskningar av antalet arbetstillfällen annonserade och Arbets personalstyrka kommer att minska med mer än 2 000 man fram till sekelskiftet. Det är intressant att notera att Arbed inom ramen för denna strukturanpassning tillämpar åtgärder för att höja den interna och externa rörligheten i stället för att tillgripa förtidspensionering.

I andra länder har också betydande ansträngningar gjorts för att undvika friställningar och systematisk förtidspensionering. På samma sätt har olika åtgärder vidtagits i Frankrike (ökad förtidspensionering, kompensation för deltidsanställning för längre tid).

Minskningen av antalet arbetstillfällen i Europa med tolv medlemsstater uppgick till 26 132 under 1994 och 13 241 under 1995.

Prognosen för nettominskningen av antalet arbetstillfällen för 1996 lyder på 18 180 arbetstillfällen (15 060 för EUR 12) och de härrör huvudsakligen från kraftiga nedskärningar i personalstyrkan inom den italienska stålindustrin.

Det antalet anställda som har rätt till EKSG-stöd blir naturligtvis lägre än prognoserna, bland annat beroende på att vare sig Finland eller Sverige deltar i EKSG:s återanpassningspolitik.

För 1996 uppgår krediterna i EKSG:s budget för beviljande av traditionellt stöd för återanpassning av anställda inom kol- och stålindustrin till 87 miljoner ecu, varav nästan två tredjedelar beviljas åt anställda inom stålindustrin.

Detta belopp, som är betydligt lägre än de 123,8 miljoner ecu som beviljades under 1995, bör under alla omständigheter vara tillräckligt. Under 1996 kommer nämligen kolindustrins behov att vara betydligt mindre än under 1995.

Det sociala tilläggsprogram (Volet social acier) som täckte perioden 1993–1995 upphörde den 31 december 1995.

BILAGA

TABELL 1

Utbud och efterfrågan på råstål EUR 15 ⁽¹⁾

(miljoner ton)

	Produktion			Uppskattnings			Prognos	
	1993	1994	Första halv- året 1995 R1	Andra halv- året 1995 R2	1995	Första halv- året 1996 R2	Andra halv- året 1996	1996
Synlig förbrukarkonsumtion (a)	119,3	134,9	76,2	67,7	143,9	74,0	70,0	144,0
Ändring i handlarlager (b)	— 1,0	+ 0,5	+ 2,0	— 2,0	— 0,0	— 1,0	— 0,5	— 1,5
Synlig konsumtion	118,3	135,4	78,2	65,7	143,9	73,0	69,5	142,5
Import EUR 15	7,0	11,1	8,6	7,0	15,6	7,5	6,5	13,5
Import EUR 15	33,8	28,4	10,6	10,8	21,4	11,0	12,0	23,0
Ändring i producentlager	— 0,8	— 0,9	+ 1,0	+ 5,0	+ 6,0	— 2,0	— 2,0	— 4,0
Produktion	144,3	151,8	81,2	74,5	155,7	74,5	73,5	148

⁽¹⁾ Konverteringsfaktor mellan färdiga produkter och råstål: 1,11.

(R1) Reviderade siffror.

(R2) Delvis reviderade siffror.

(a) Detta aggregat ligger nära den faktiska förbrukningen. Det innefattar förändringar av mellanhändernas lager i samtliga länder förutom Beneluxländerna, Frankrike, Storbritannien och Tyskland samt i förbrukarnas egna länder.

(b) Förändring av mellanhändernas lager i Beneluxländerna, Frankrike, Storbritannien och Tyskland.

TABELL 2

Verksamhetsindikatorer — EUR 12 ⁽¹⁾

(ej säsongjusterat)

Perioder — Sektorer	Andra halvåret 1996 ⁽²⁾	Andra halvåret 1995 ⁽²⁾	1996 ⁽³⁾	1995 ⁽³⁾
Järn- och stålmanufaktur	103,4	102,4	105,4	104,7
Mekanisk verkstadsindustri	106,2	104,2	109,1	106,0
Elektrisk verkstadsindustri	106,0	102,8	109,7	105,6
Bilindustri	104,2	100,7	106,8	103,8
Andra transportmedel	108,8	98,3	117,3	107,8
Bygg- och anläggningsverksamhet	98,1	98,8	101,0	100,4

⁽¹⁾ Dessa angivelser avser endast den förväntade utvecklingen i gemenskapen med tolv medlemsstater, eftersom uppgifter saknas om stålkonsumtionen per bransch i Österrike, Finland och Sverige.

Dessa uppmärskade prognoser av aktivitetsnivån i olika stålkonsumerande branscher anger trenderna halvårsvis. De erhålls genom vägning av de nationella uppgifter som tillhandahålls av branschorganisationerna för de viktigaste stålkonsumerande industrierna. Siffrorna är delvis uppskattningar, eftersom uppgifter saknas för vissa länder.

⁽²⁾ Första halvåret 1994 = 100.⁽³⁾ 1994 = 100.

Källa: Kommissionens uppgifter.

TABELL 2a

Trender inom de stålkonsumerande branscherna i de viktigaste producentländerna ⁽¹⁾(Aktivitetsindikator ⁽²⁾)

Medlemsstat	Tyskland		Frankrike		Italien		Storbritannien		Spanien	
	II/1996	1996	II/1996	1996	II/1996	1996	II/1996	1996	II/1996	1996
Järn- och stålmanufaktur	103,0	105,0	105,0	105,4	—	109,5	97,0	99,0	—	103,0
Mekanisk verkstadsindustri	110,0	108,0	110,0	111,5	—	122,0	98,0	99,0	—	126,0
Elektrisk verkstadsindustri	103,0	104,0	108,0	108,5	—	115,0	110,0	112,0	—	118,0
Bilindustri	105,0	106,0	102,0	100,0	—	115,0	104,0	108,0	—	113,0
Andra transportmedel	—	—	100,0	100,0	—	127,0	94,0	94,0	—	145,0
Bygg- och anläggningsverksamhet	97,0	99,0	98,0	98,0	—	101,5	99,0	99,0	—	108,0

⁽¹⁾ Källa: Nationella organisationer för stålförbrukare.⁽²⁾ För varje land:

Första kolumnen; aktivitetsindikator andra halvåret 1996 (första halvåret 1994 = 100).

Andra kolumnen; aktivitetsindikator 1995 (1994 = 100).

TABELL 3

Förändring av antalet anställda i stålindustrin

(inklusive lärlingspersonal)

Medlemsstat	Antalet anställda (i tusental)		Förändring (procent)
	(Referensmånad)	(Senaste månad) ⁽¹⁾	
Belgien	23,7 (januari 1995)	23,3 (januari 1996)	— 1,7
Danmark	1,1 (november 1994)	1,1 (november 1995)	0,0
Tyskland	94,4 (januari 1995)	86,6 (januari 1996)	— 8,3
Grekland	2,5 (december 1994)	2,5 (december 1995)	0,0
Spanien	26,6 (november 1994)	24,7 (november 1995)	— 5,7
Frankrike	39,3 (december 1994)	38,6 (december 1995)	— 1,8
Irland	0,4 (januari 1995)	0,4 (januari 1996)	0,0
Italien	43,9 (december 1994)	40,9 (december 1995)	— 6,8
Luxemburg	6,7 (december 1994)	6,0 (december 1995)	— 10,4
Nederländerna	12,9 (november 1994)	12,5 (november 1995)	— 3,1
Portugal	2,8 (december 1994)	2,6 (december 1995)	— 7,1
Förenade kungariket	38,1 (december 1994)	37,9 (december 1995)	— 0,5
EUR 12			— 5,6 ⁽²⁾

Källa: Eurostat.

⁽¹⁾ Senast tillgängliga siffror.⁽²⁾ Eftersom referensperioden inte är densamma för alla länder är detta medeltal endast indikativt.

OBS. Effektivt genomsnitt under 1995: Österrike 13 000, Finland 9 000, Sverige 21 000.